

HIROMI KAWAKAMI

MANAZURU

Traducere din limba engleză și note de
Raluca Conescu

EDITURA ALLFA

MANAZURU

Hiromi Kawakami

Copyright © Hiromi Kawakami, 2006

All rights reserved.

MANAZURU

Hiromi Kawakami

Copyright © 2012 Editura **ALLFA**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

KAWAKAMI, HIROMI

Manazuru / Hiromi Kawakami; trad.: Raluca Conescu. –
București: ALLFA, 2012

ISBN 978-973-724-401-7

I. Conescu, Raluca (trad.)

821.521-31=135.1

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată

fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside
Romania, without the written permission of **ALLFA**,
is strictly prohibited.

Copyright © 2012 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA**: Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,

sector 6, cod 060512 – București

Tel.: 021 402 26 00

Fax: 021 402 26 10

Distribuție: Tel.: 021 402 26 30; 021 402 26 33

Comenzi: comenzi@all.ro

www.all.ro

Redactare: Ioana Opaiț

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Corectură: Anca Tach

Design copertă: Alexandru Novac

Am mers mai departe, simțind ceva pe urmele mele.

Între noi era destulă distanță încât să nu pot desluși dacă era bărbat sau femeie. Oricum nu conta, l-am ignorat și am continuat să merg.

Plecasem înainte de prânz din hanul de pe buza golfului, îndreptându-mă spre capătul promontoriului. Acolo înnoptasem în seara de dinainte, în acea clădire micuță, aflată în mijlocul unui grupuleț izolat de case particulare, administrată de un bărbat și de o femeie care, judecând după vârsta amândurora, erau mamă și fiu.

Ceasul era aproape nouă când am ajuns, după ce făcusem două ore cu trenul din Tokio; la ora aceea poarta hanului era deja încuiată. Intrarea nu era nicidecum deosebită: o poartă joasă din fier, ca oricare alta, vreo doi sau trei pini țepoși și noduroși; nimic altceva nu indica numele cabanei în afară de o placă de lemn, bătută de soare și de vânt, pe care era scris cu cerneală numele „Suna“. *Suna* înseamnă „nisip“.

— Ce nume neobișnuit e Suna, nu-i așa? întrebai eu.

— Mai sunt în zonă câteva persoane cu același nume, răspunse mama.

Fiul ei începea să încărunțească, deși părea să aibă cam aceeași vârstă ca mine, adică vreo patruzeci și cinci de ani.

Când m-a întrebat la ce oră doresc să iau micul dejun, mi s-a părut că îi cunosc vocea. Și totuși, era clar că nu ne mai întâlniserăm vreodată. Poate că glasul lui îmi amintea de vreun cunoscut, doar că nu îmi puteam da seama de cine. Nu era vorba de voce în sine, eu recunoscusem mai degrabă o anumită vibrație în adâncurile ei.

— Nu am nevoie de mic dejun, răspunsei, iar el ieși de după tejghea pentru a mă conduce.

Camera mea era la capătul holului.

— Vin să aștern salteaua, anunță el sec. Baia e la parter.

După ce a plecat, am dat perdeaua la o parte și am văzut cum marea se așternea dinaintea mea. Puteam auzi valurile. Era o noapte fără lună. Mijeam ochii, încercând să pătrund întunericul, străduindu-mă să deslușesc valurile, dar în zadar. În cameră, aerul era cald, sufocant, de parcă odaia fusese încălzită cu mult înainte. Am întredeschis fereastra și am lăsat aerul rece să se strecoare înăuntru.

Baia era întunecoasă. De pe tavan cădeau încet picături de apă, din cauza condesului.

Mi-am lăsat gândurile să hoinărească înapoi la Seiji. „Trebuie să rămân la birou în seara asta“, a spus el. „În Tokio.“ Îmi povestise de mai multe ori despre camerele de odihnă, dar niciodată nu mi le putusem imagina în detaliu. „E doar o cameră mică și înghesuită, cu un pat – atâta tot. Avem trei. Dacă ușa este încuiată, atunci știi că cineva doarme înăuntru“, mi-a explicat. Fiindcă nu am lucrat niciodată într-o companie, nu îmi puteam închipui decât o cameră de spital – mai mult de atât nu reușeam. Un pat cu cadru metalic, acoperit de o pătură bej, înconjurat de o perdea. O pereche de papuci așezați pe o podea turnată dintr-un material care amplifică sunetul pașilor. La capătul patului – un buton de alarmă și o fișă cu temperatura pacientului.

Nu, nu era așa – doar o cameră obișnuită, cu tavanul scund. Poate că pe podea zăcea o revistă uitată de cineva. O încăpere obișnuită. Seiji a strâns din buze. El nu râdea niciodată cu voce tare. Îți puteai da seama când zâmbește după obraji. Înainte, lucrul ăsta mă deruta, dar acum sunt obișnuită.

„De câte ori stau în camerele acelea“, a continuat el, „până apuc să adorm, noaptea este pe sfârșite. Când se crapă de ziuă, se așterne liniștea. La fiecare etaj, mai toate luminile sunt stinse și, îndată ce se face întuneric, se domolesc și zgomotele care

răsună prin clădire. Îmi întind corpul extenuat pe patul țeapăn, dar sunt așa de agitat că îmi vine greu să adorm – din copilărie încoace nu am niciun ritual care să mă ajute să dorm; însă de când am început să rămân noaptea la birou, fac iar ca atunci când eram copil. Îmi imaginez că plutesc pe apă, nu pe jumătate scufundat, cum se întâmplă în realitate, ci chiar pe luciul apei, perfect întins și nemișcat, începând de la ceafă, apoi spatele, fundul, călcâiele odihnindu-se pe suprafața încordată a apei, fără a mă mișca deloc, așteptând; apoi, când părțile corpului care intră în contact cu apa încep încet-încet să se încălzească, adorm și eu“, a încheiat Seiji, făcând din nou gura pungă.

Mă întorsesem de la baie. Spre deosebire de Seiji, nu era nevoie să dorm, așa că nu m-am culcat. Abia când fâșia de lumină care se strecura de afară printre perdele a început să se preschimbe din negru în albastru, am simțit cum mă cuprinde oboseala. „Cred că Seiji moțăie de pe acum“, m-am gândit, stingând luminile și închizând ochii.

Era trecut de nouă când m-am trezit, iar camera era toată scăldată în lumină. Mugetul valurilor se auzea mai tare decât cu o noapte în urmă. Am întrebat la recepție cum puteam ajunge pe promontoriu. Fiul a luat un creion și o foaie de hârtie și a desenat conturul peninsulei. Apoi, în centru, a schițat drumurile.

— Forma asta pare că seamănă cu ceva, nu? întrebai.

— Poate, nu știu.

Vocea fiului îmi amintea de cineva, dar tot nu reușeam să-mi dau seama de cine anume. Însă am recunoscut forma imediat. Semăna leit cu un dragon: capul, de la gât în sus. Avea până și mustăți sub nas.

— Cred că drumul spre cap durează mai puțin de o oră dacă o luați pe jos, spuse fiul.

— Durează și mai mult dacă mergeți încet, strigă mama lui, din camera din spate.

— Ah, și încă nu sunt hotărâtă, dar s-ar putea să doresc să mai rămân și diseară, dacă aveți vreo cameră liberă.

Nu văzusem nici urmă de alți oaspeți, fusesem singura cază-tă acolo cu o noapte în urmă, eram sigură de asta. Prin urmare, bănuiam că trebuia doar să întreb, iar ei, desigur, aveau să spună că sunt bine-venită. Dar fiul și-a aplecat nehotărât capul într-o parte.

— Vinerea vin pescarii. De obicei e plin, dacă marea nu e prea agitată. Încearcați să sunați mai târziu.

Am clătinat și eu echivoc din cap și am plecat. Conform programului afișat în stație, următorul autobuz avea să sosească peste jumătate de oră. Voiam să-mi las valiza la gară. Ajungeam acolo în jumătate de oră, chiar și pe jos. Am privit dealul abrupt, cântărindu-l din ochi, apoi am hotărât să aștept. Am coborât pe mal.

Oceanul era plicticos. Nu se întâmpla nimic, doar valuri care se spărgeau de țărni. M-am așezat pe o piatră de mărime potrivită și am privit în larg. Vântul bătea cu putere. Din când în când, mă mai loveau niște stropi. Prima zi de primăvară se dusese de mult, dar vremea era încă răcoroasă. Crustacee minuscule ieșeau de sub pietre și apoi se ascundeau la loc.

Nu plănuisem să vin și să petrec noaptea acolo. Trebuise să mă întâlnesc cu cineva în gara Tokio, luaserăm cina devreme, era ora șapte când terminaserăm. Mă îndreptam către platforma liniei Chūō când, fără să le poruncesc, picioarele mele au cotit și m-au dus la linia Tōkaidō, apoi a venit trenul, m-am urcat în el. „Merg până la Atami și apoi mă întorc, trenul spre Chūō circulă până târziu. O să fie în regulă“, mi-am spus și, dintr-odată, m-am simțit îngrozitor de singură. Am îndurat singurătatea cât de bine am putut și apoi, neputând să o mai suport, am coborât din tren. Stația în care m-am dat jos era Manazuru.

Am coborât, am mers pe un coridor îngust și am ieșit pe poartă. Gara avea în fața ei o piață. Ghișeu de informații era închis de ore bune. I-am spus șoferului de taxi să mă ducă la o pensiune. Îmi spusese că e mică, liniștită. M-a lăsat în fața unei case cu numele scris pe o plăcuță: SUNA.

O sunasem pe mama din tren. „Ce să-i pun mâine lui Momo la pachet?“ întrebuse ea. „Orice în afară de puiul din frigider“, începusem eu, apoi mă răzgândisem. „Poți să-i pui orice, absolut

orice. Îmi pare rău“, izbucnisem eu brusc. „Nu-i nimic“, răspunsesese mama. Vocea ei părise foarte distantă. Și atunci simțisem că cineva mă urmărește și mă întorsesem să mă uit, dar eram singură în spațiul dintre vagoane, unde mă dusesem să vorbesc la mobil. Nu era nimeni acolo, nici măcar o umbră.

Mi se părise că văd oceanul de la fereastra trenului. În întineric, nu puteam fi sigură că era apa, dar nu puteam fi sigură nici de contrariu. Din când în când, trebuia să mai plec departe de casă din cauza serviciului și atunci le lăsam pe Momo și pe mama singure acasă, dar nu dispăream niciodată fără să le anunț, cum făcusem atunci. Nu stăteam peste noapte cu Seiji. Avea și el copii. Trei copii și o soție. Cel mijlociu era de o vârstă cu Momo. În clasa a noua.

Am luat autobuzul spre gară, apoi am pornit din nou, pe jos, către promontoriu.

„E surprinzător“, m-am gândit, „că m-au primit fără să mă întrebe ce caut aici.“ Nu aveam decât o geantă mică la mine și când ajunsesem nu mai era de mult seară. M-am gândit și la numele de pe plăcuță – Suna. Ciudat că nu-mi dăduse de gândit cu o seară înainte. Nu era vorba de sunetul numelui. Doar că nu-mi venea în minte niciun alt nume care să i se potrivească.

Drumul era drept, doar puțin în pantă. În apropiere de port începea să se muleze pe linia țărmului. Fiecare mașină care trecea ocolea, ținându-se departe de mine. Mai aproape de gară întâlнисem oameni care veneau din direcția opusă, dar acolo strada era pustie. M-am apropiat de mai multe hanuri și restaurante care serveau fructe de mare proaspete. Dincolo de ele nu mai era decât drumul urcând fără abatere. În hanuri și restaurante nu era nici țipenie de om.

Știam de cine îmi amintea vocea fiului. De soțul meu, care dispăruse fără niciun semn cu doisprezece ani în urmă – de soțul meu aflat la ceasul de culcare. Când somnul începea să îi dea târcoale ca o ceață, la granița dintre somn și trezie; avea vocea ca a unui copil. „Kei.“ Când îmi rostea numele, vocea i se umplea de dulceață, parcă i se umezea ușor, așa că – cine știe din

ce motiv – mie îmi suna, pe sub pielea binecunoscută de bărbat în toată firea, ca cineva aflat în pragul bărbăției, un băiat sau un tânăr, greu de spus care anume.

Soțul meu dispăruse fără a lăsa nimic în urmă. De atunci, nu primisem nicio veste de la el.

Mă gândeam că poate mă urmărește vreun spirit al mării. Soțul meu iubea marea.

L-am ignorat și mi-am văzut de drumul meu spre capul promontoriului. Respiram din ce în ce mai adânc. „Fiindcă merg repede“, mi-am spus. Mica geantă de pânză, singurul meu bagaj, mi se legăna într-o parte. Am cumpărat o sticlă de ceai verde de la un automat. Mă gândisem puțin dacă îl doream rece sau cald, și până la urmă îl alesesem cald. L-am cărat după mine un timp și apoi, dintr-odată, lucrul acela care se ținea după mine a dispărut.

„Cerule este mai îngust aici“, m-am gândit. Poate că de vină era muntele abrupt care se înălța în dreapta mea. Zbura o pasăre, un zmeu. Zbura jos. Un grup de stânci se avânta în ocean și doar acolo reușea zmeul să se înalțe.

„Cred că m-am liniștit“, mi-am spus. Nu îmi aminteam cum trăisem în primii doi ani după dispariția lui. O rugasem pe mama să ne lase să stăm cu ea, acceptam orice muncă pe care o găseam și, încet-încet, îmi construisem o viață. Atunci îl întâlnisem pe Seiji. Am devenit un cuplu imediat. Oricum, ce înseamnă asta? Am devenit un cuplu.

Când se născuse Momo și îi dădeam să sugă, îmi ziceam: „Este așa de aproape de mine. Cât de apropiați suntem eu și copilul acesta.“ Mă gândeam că în clipele acelea era mai aproape de mine decât atunci când se afla în mine. Nu era vorba că ar fi fost adorabilă sau drăgălașă. Pur și simplu era aproape.

A deveni un cuplu nu înseamnă a fi aproape unul de celălalt. Nu înseamnă nici a fi distant. Când doi oameni formează un cuplu, la fel ca atunci când nu o fac, există mereu un pic de distanță.

Trecu un autobuz. Începeam să obosesc. Stația de autobuz era la doar o sută de metri depărtare, dar nu alergai. Autobuzul trecu

fără să oprească. Apăru un alt șir de restaurante. Pe acoperișuri stăteau cocoțați pescăruși. Un singur restaurant avea semnul DESCHIS agățat pe ușă și luminile aprinse. Lumina artificială pare așa de neajutorată ziua. Intrați.

Comandai meniul zilei. *Sashimi* de stavrid.

Peștele nu era tocat, cum se face de obicei, ci tăiat în bucăți cât pernuța moale a degetului meu mare și servit cu ghimbir mărunțit fin și frunze de susan sălbatic. Amestecul avea o umezeală senzuală și era puțin gumat – probabil că bucătarul lăsase un timp peștele la marinat în sos de soia. Mâncai tot: supa făcută din oase și condimentată cu *miso* și un bol plin ochi cu orez.

Eram singurul client. Bucătarul își făcu apariția și îmi luă tăfnos comanda, pe urmă se întoarse după tețghea și îmi puse în farfurii supa și orezul. Îmi aduse chiar el mâncarea. Când se aplecă să lase tava pe masă, observai pe mâneca uniformei albe o mică ruptură, atent peticită.

O fereastră albă dădea înspre mare. Zmeul zbura în continuare, în același ritm ca mai înainte. Mai zburau și pescăruși pe lângă noi. Auzisem mai devreme sunetul ascuțit al strigătelor și bătăile aripilor. Înăuntru, mișcarea nu se mai deslușea laolaltă cu sunetul, iar această lipsă mă neliniștea. Era ca și cum m-aș fi uitat la un film mut.

Am văzut două filme mute la Centrul Național de Film, împreună cu soțul meu. Era acolo un povestitor care citea intertitlurile apărute pe ecran între scenele de acțiune, cu o voce dramatică și monotonă. Nu citise decât la primul film; cel de-al doilea nu avusese povestitor. „Îmi place mai mult așa“, spusese eu. Soțul meu aprobă, cu un gest al capului. „Mda, și mie.“

Uneori, în ultima vreme, îl uit. Mi se pare ciudat, având în vedere că înainte era foarte prezent.

Credeam că e ploaie, dar era doar spuma mării.

Mă aflu pe mal, iar marea se afla cam la zece metri depărtare. Bătea un vânt puternic. M-a luat frigul. Când mâncăm, căldura corpului părăsește mâinile și picioarele.

„Sângele se strânge în stomac“, îi plăcea mamei să spună.

Probabil că pe la ora asta lui Momo i se termina programul de școală. Vinerea nu avea decât o oră de cursuri. Arăta exact ca soțul meu. La fiecare câțiva ani se schimba foaia: mai întâi semăna cu mine, apoi cu el. De când începuse liceul, arăta ca el. Avea linia maxilarului ascuțită, ochii îi erau mari. Avea tenul măsliniu.

Capătul promontoriului nu era departe. Deodată, panta a devenit mai abruptă. Stânca dispăruse și în locul ei răsărise o pădure. O potecă se afunda în inima ei.

Din nou, ceva mă urmărea.

De data asta era o femeie. Nu spusese nimănui despre lucrurile acelea care mă urmăreau. Nici soțului meu, bineînțeles. În acea zi, amintirea lui era puternică. Nu mai fusese de ceva vreme așa. Îmi venea în minte o imagine a orașului său de baștină. Se afla lângă Marea Seto. Pe un versant de munte. Toate drumurile se infundau aproape de vârf și îi tăiau vântului calea; de aceea, mai ales în acele locuri, mirosul mării zăbovea și se învârtea în loc.

Mama soțului meu se stinsese cu doi ani înainte ca el să dispară, când Momo avea un an. Tatăl lui încă mai trăia acolo, în același oraș. Nu ne vizitam.

Oare soțul meu își dorise să moară?

Sau dispăruse fiindcă își dorea să trăiască?

Să moară, să trăiască. Poate că aceste gânduri nu îl încercaseră defel. Copacii se răreau, iar asfaltul se lățea. Drumul se termina cu un sens giratoriu. Probabil că acela era autobuzul care trecuse mai devreme, așteptând la capătul traseului. Șoferul nu era acolo. Ușa era deschisă.

Deodată, cerul se luminează. Valurile se spărgeau dedesubt. Văzui creste albe destrămandu-se. Văzui oameni, unul ici, doi colo, coborând pe cărări înguste și răsucite către baza falezei, unde valurile istoveau. Erau toți mici cât degetul.

„Dacă sar de aici, în secunda următoare sunt moartă.“
Gândul îmi zbură prin minte, dar îl alungai la jumătate, când

ajunsei la cuvintele „în secunda următoare“. Eram copleșită nu de necuviința ideii, ci mai degrabă de o letargie groasă, ca un început de febră. Moartea nu era atât de îndepărtată încât să îmi permit să mă joc cu ea. Desigur, nu era nici atât de apropiată.

Mă uitam în continuare în josul falezei când doi excursioniști ajunseră la bază. Își ridicară mâinile deasupra capului, probabil întinzându-se, și, cu toate că nu puteam ghici cum se simt niște ființe mici cât degetul – revigorate sau obosite –, scena era captivantă. Vântul alungă norii îngrămădindu-i într-o parte, lăsând în urma lor numai cerul albastru și senin. „Manazuru.“ Rostii numele pentru a-l simți în mine, apoi mă mai holbai o vreme la baza falezei, tânjind.

Rareori tânjeam după lucruri fizice. Rareori, adică nu mai tânjeam deloc. Uneori, acest sentiment mă bucura, alteori mă făcea să simt o singurătate cruntă, iar uneori nu ducea nicăieri, ci doar zăbovea pierdut, izolat. Eu tot „a tânji“ îi ziceam, indiferent unde ducea senzația. Dar acesta nu era decât un nume pe care i-l dădeam eu.

Ușa autobuzului care se întorcea în stație rămase deschisă mult timp după ce mesajul înregistrat anunțase că mașina urma să plece. Un bărbat și un copil urcară. Copilul se repezi către un loc tocmai în fundul autobuzului. Bărbatul îl urmă, mai încet.

Apoi mașina o luă pe un alt drum decât cel pe care venise. Nu se umplu de tot. Unii călători coborau în timp ce alții urcau, pe urmă cei care urcau coborau la rândul lor. În afară de mine, până la ultima stație mai rămaseră doar bărbatul și copilul de pe ultimele scaune. Piața din fața gării era plină de mașini. Mi se părea ciudat. Cu o seară în urmă fusese pustie.

Ținut de mână, copilul coborî din autobuz. Cei doi traversară strada pe trecere, iar copilul bătu în geamul unei mașini parcate peste drum. Ușa din spate se deschise. Bărbatul luă copilul în brațe și intră în mașină. Poate că locuiau acolo, nu erau doar în trecere.

Băgai o bancnotă de o mie de yen în automat ca să-mi cumpăr un bilet. De fapt, nu intenționasem să mai rămân o noapte. În acea seară bărbatul și femeia cu numele de Suna aveau să găzduiască o mulțime de pescari. Vântul se mai domolise. Nici nu urcai bine treptele către peron, că sosi un tren local.

— Am ajuns, spuse eu.

Momo oftă nedeslușit. Asta fu tot.

În ultima vreme părea abătută. De fapt, nu era în toane rele. La vârsta ei, ai nevoie de energie ca să fii vesel. Ți se părea că e abătută, când ea se simțea normal.

— Ți-am adus un cadou, zisei eu arătându-i un pachet de *shiokara* de calmar.

Ea dădu din cap. O cumpărasem de la un stand din gara Odawara, când coborâsem în pasajul de sub șine ca să iau expresul. Lui Momo îi plăcea *shiokara* și când era copil, în ciuda gustului intens. Calmar fermentat în propriile măruntaie sărate. Și soțului meu îi plăcea. Însă nu puteam spune dacă îl moștenise pe el, fiindcă și mie îmi plăcea.

Mama era la cumpărături. Când deschisei ușa, casa avea un miros puțin diferit. Mâncarea mamei avea mereu o aromă mai puternică decât a mea.

— Ce ai mâncat la prânz? întrebai eu.

Momo se gândi puțin și apoi zise:

— Pui. A fost cam dulceag.

Mersei în camera mea să mă schimb. Fusta gri, pe care mă gândisem cu o zi în urmă să o îmbrac și apoi mă răzgândisem, era întinsă pe pat, acolo unde o aruncasem, încremenită în aceeași dezordine. O pusei pe un umerăș și o agățai în șifonier. Aerul din jurul meu se mai relaxă. Nu fusesem plecată decât o zi, dar e nevoie chiar de mai puțin pentru ca aerul dintr-o cameră să împietrească.

Când mă întorsei în sufragerie, văzui că Momo deschisese o revistă.

— Poate ar trebui să mă tund, mormăi.

— Ți-ar sta bine cu părul scurt, zisei.

Și Momo se posomorî iar.

— Diseară mâncăm tocăniță, adăugă după o vreme.

Când se întâmplase asta? Când încetase să mai fie apropiată? Acum era prea apropiată ca să fie îndepărtată și prea îndepărtată ca să fie apropiată.

Când era nou-născută, o spălam pe Momo într-un lighean.

În prima lună de viață nu o pusesem niciodată în cadă, ci făceam loc pe masă și așezam acolo un lighean de metal plin cu apă caldă, apoi o spălam.

Deschideam palma stângă, îi sprijineam ceafa cu degetul mare și cel mijlociu, fiecare cu buricele în interior, și îi descolăceam trupul în apă, cu fața în sus. Era așa de pufoasă că aproape plutea, de parcă nu ar fi avut greutate.

Când se născuse avea corpul sfrijit și zbârcit, dar în primele două săptămâni se împlinise, devenise mai durdulie. În jurul gleznelor și încheieturilor îi apăruseră cute adânci. Acolo se aduna un fel de substanță. Se forma piele nouă, iar straturile vechi se strângeau în acele cute. O zi era de ajuns: se aduna mai multă piele veche. Parcă erau scamele unei gume de șters. Doar că acestea erau de un alb imaculat și nu aveau niciun miros. Se tot adunau, din ce în ce mai mult.

În timp ce o spălam, frecam scamele cu grijă, până dispăreau. Momo își ținea ochii pe jumătate închiși în timp ce o curățam. Câteodată adormea. Doar când venea momentul spălăturii pe cap începea să plângă și toată fața i se încrețea.

Când o ridicam din apă se făcea mai grea, de parcă își recupera greutatea trupului. O culcam pe prosopul întins și o ștergeam până o uscam. Apoi, imediat, îmi deschideam bluza și îi dădeam să sugă. Părea însetată și sugea cu înghițituri mari.

Nu, nu puteam spune că era adorabilă. Pentru o clipă, căldura buzelor ei îmi făcea silă. Atunci am învățat că scârba și tandrețea nu sunt sentimente total opuse. Pentru corpul bărbătesc nu simțisem niciodată o asemenea repulsie. Mă gândeam

că trupul bărbătesc, trupul bărbatului meu, era un lucru absolut necesar. Sentimentul care mă umplea când țineam în brațe corpul lui Momo nu era unul de nevoie, ci de tandrețe.

Nu puteam pătrunde în mintea lui Momo. Ea nu era decât ceva care plângea. Un boboc.

Învățasem un nou cuvânt: *mushiwarai* – „zâmbet de bebeluș“. Din când în când, în primele două săptămâni de viață, bebelușul zâmbește. Dar de fapt nu este un zâmbet adevărat – sunt ticuri ale mușchilor feței.

Momo zâmbea deseori. Chiar și așa, tot nu știam ce se întâmplă în căpșorul ei. Tocmai ce o născusem, nu o priveam ca pe o altă persoană, ci o simțeam ca încă fiind o parte din mine. De fapt, nu chiar o parte din mine – ceea ce simțeam era doar un sentiment de posesiune. „Nu pot permite ca acest sentiment să dispară“, mă gândeam eu. Ar fi fost un mare păcat. Simțeam atâta tandrețe pentru ea. „Adorabil“ nu era cuvântul potrivit.

Nu simțeam pic de dorință pentru soțul meu. Momo îmi oferea suficientă căldură. Atâta timp cât îi dădeam să sugă, corpul nu simțea nicio dorință pentru soțul meu. Pentru el nu simțeam niciun fel de tandrețe. Și totuși, în lipsa oricărui gest de tandrețe, în subconștientul meu îl doream. Noaptea, când bărbatul meu venea la mine, îl primeam de bunăvoie, cu propriul meu corp. Credeam că trupul și mintea sunt separate, dar adevărul este că totul aparține corpului. Mintea este și ea tot a corpului.

În timp însă, Momo se răci. Își pierdu din căldură, luă o anumită formă. Încetă să se hrănească la sânul meu, învăță să meargă, învăță cuvinte.

— Miercurea viitoare e Ziua Părinților, îmi spuse Momo.

Se îndrepta către camera ei când eu pășeam în sufragerie, strângându-mi părul la spate, în coadă. Se simțea un miros. Mirosul șamponului pe care îl folosisese cu o seară în urmă. Corpul lui Momo nu mai elimina pielea moartă, așa cum o făcea odinioară. Crescuse rece, tare, minunată. Acum purta aroma șamponului ei.

— Încercuiește „Voi participa“ și predă hârtia la școală.

— Bine.

Momo părăsi camera în timp ce vorbea. Auzii sunete în holul de la intrare. Se întorsese mama. Aerul se schimbă. Mama nu îl plăcuse niciodată pe soțul meu. Nu o spusese, dar eu știam.

Imediat ce Momo luă o formă, începui să îl doresc din nou pe soțul meu. Exact când încetă să mai sugă. „Ce ingenioase“, mă gândeam eu, „sunt funcțiile trupului.“ Îl doream fără rușine pe soțul meu, apoi mă rușinam. Dar dorința alunga repede rușinea.

— Cum a fost la Manazuru? ciripi mama când intră în sufragerie.

— A fost un loc puternic, răspunsei.

Mama se uită la mine.

— Puternic? repetă ea cu aceeași voce muzicală.

Apoi lăsă coșul cu mâncare jos, privindu-mă în ochi. Un coș de cumpărături împletit foarte frumos, în forma unui trapez răsturnat, cu mânerul scurt, se umfla într-o parte când îl umplea cu legume și pește. Obişnuiam să merg în urma mamei când ducea clătinat coșul, dorind ca ea să mă țină de mână, dar ea nu voia s-o facă, și atunci mergeam cu mâinile la spate, ascunzându-le. Capul meu nu ajungea nici măcar la umerii ei.

— Câte ai schimbat? întrebai eu.

Mama făcu un semn către coș, întrebându-mă din ochi despre ce vorbeam.

— Nici nu mai știu, spuse ea și începu să îndoie degetele, unul câte unul. Pe primul îl aveam de dinainte să te naști tu. Următorul a fost după ce ai început școala. De atunci, să vedem: cred că am tocit două, poate trei.

„Cui îi pasă dacă e rupt, îmi folosește la fel de bine, n-am nevoie de altul. N-am de gând să-l schimb“, spunea ea zi după zi, cărându-și coșul tocit și deformat. Abia când rupturile deveneau mult prea mari ca să mai poată fi trecute cu vederea se învoia și cumpăra cu vădită ciudă unul nou.

„Dați-mi unul la fel, vă rog“, spunea ea arătând coșul zdrențuit. Magazinul, aparținând unui cuplu în vârstă, vindea diverse obiecte casnice. Pălării de paie, termosuri, șuruburi, cuie și coșuri de cumpărături. Un cârlig de metal în formă de S atârna de o tijă care traversa tot magazinul, puțin mai jos de tavan, iar pe curba de jos, ca o coadă, se bălângăneau două sau trei coșuri.

„Același fel de coș, bineînțeles, așteptați o clipă“, răspundea bătrâna. Fără să scoată un cuvânt, soțul se ridica pe vârfuri și sălta un coș din cârlig. „S-a decolorat de la soare, vă mai scad din preț pentru treaba asta. Mai las o sută de yeni.“ Îmi aminteam că spusese chestia asta odată. Coșurile nu erau împodobite, nu erau împletite cu măiestrie și, din cauza asta, pe timpul verii paiele care ieșeau din împletitură și-ți înțepau brațele goale. „Cumpărați modelul acesta de coș de fiecare dată, nu-i așa? Nu vreți să încercați și un alt model?“ întreba bătrâna. „Nu mă plictisesc niciodată de ăsta. E ușor de cărat“, răspundea mama și îi dădea scurt banii.

„Vin aici o dată la nu știu câți ani și de fiecare dată femeia spune același lucru“, mormăia mama când ieșeam din magazin. Vocea îi era înghețată. Mă uitam în sus, uimită, și vedeam pe fața ei un zâmbet. Și zâmbetul îi era de gheață.

Mama scoase patru sferturi de varză chinezească din coș. Frunze de crizantemă și ciuperci *shiitake*. Pentru o clipă, aerul mirosi a verde.

După cină, televizorul se aprinse.

Când terminarăm și ultimele fire de tăiței *udon* de pe fundul vasului de lut, ridicai vasul, pusei o cârpă între mânere și palme, ca să fiu sigură că nu mă frig, deși vasul nu mai era atât de fierbinte încât să nu poată fi cărat cu mâna goală, și pornii spre bucătărie. Televizorul se aprinse.

— S-a aprins singur! strigă Momo râzând.

— Nu l-a atins nimeni! râse și mama.

Câteva secunde mai târziu se auzi un zgomot asemenea țârâitului unui ceas deșteptător.

— E unul dintre alea, spuse Momo arătând spre un șir de butoane. Printre ele licărea o lumină roșie. Scrie ALARMĂ, adăugă Momo.

Apăsă pe luminița roșie cu vârful degetului. Țârâitul se opri. Televizorul rămase aprins.

Era ora opt fix. Cumva, fără să știm, alarma fusese setată. Cine o făcuse? Momo râse din nou. Avea un râs copilăros. Pusei

vasul în chiuvetă, dădui drumul la robinet și îl lăsai să se umple până la buză. „Lasă-l să se înmoaie“, îmi zisei eu închizând robinetul. Câteodată, când facem ceva, se întâmplă să gândim lucrul acela în cuvinte, alteori îl gândim nu în cuvinte, ci în imagini, și uneori nu gândim deloc. „Lasă-l să se înmoaie“, îmi mai spusei o dată ca să văd cum mă făceau cuvintele să mă simt.

— Bunico, întrebă Momo, tu ai setat alarma?

— Nu eu, răspunse mama. Cine știa că televizorul are alarmă? Eu habar n-aveam. Scoase manualul televizorului din sertar, își puse ochelarii, începu să citească. Cred că era setat să se aprindă la opt când l-am cumpărat. Și totuși, până acum nu s-a mai declanșat alarma. Tare ciudat. Mă întreb ce l-o fi apucat așa, dintr-odată.

Televizorul era tot pornit. Pe ecran apăru un om alergând. Imaginea se schimbă și apăru un cer albastru. Valuri lovind în mal. „Manazuru.“ Spusei numele în minte, privind omul de pe ecran. Obrajii ușor scobiți îl făceau și mai frumos. Numele „Manazuru“ și imaginea bărbatului se despărțiră fără să se fi unit vreodată. Manazuru. Nu repetasem cuvântul, dar sentimentul încă persista.

Ecranul se înnegri după un clic. Telecomanda era la Momo.

Soțul meu se numea Rei. Nu îi spuseseam pe numele de familie, Yanagimoto, decât o singură dată. Prima oară când ne întâlniserăm, repetasem după persoana care ne făcuse cunoștiință, ca să fiu sigură că reținusem corect. Doar atunci.

La început, mi-a fost greu să-i spun pe nume. Voiam să o fac, nu aveam de ales, dar nu puteam decât să mormăi. Încercam să evit să-i rostesc numele, iar vorbirea parcă mi se îngreuna. Ca și cum lângă mine s-ar fi găsit ceva teribil, pe de-o parte, și fiindcă nu-l puteam lăsa să observe cum evit să rostesc cuvântul, pe de alta, mă chinuiam să-mi mențin ținuta; dar în același timp, fără a-mi da seama, mă micșoram, corpul voia să se îndepărteze, mișcărilor îmi erau forțate, artificiale – așa mă simțeam în timp ce vorbeam.